

ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစိပါတီ
United Nationalities Democracy Party

ရည်ရယ်ချက်၊ လုပ်ငန်းစဉ်
ဖွဲ့စည်းပုံစည်းမျဉ်း

၂၀၁၉ ခုနှစ်

မာတိကာ

နိဒါန်း

အခန်း(၁)

ဦးတည်ချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများ

အခန်း(၂)

အမည်၊ အလုံ၊ တံဆိပ်နှင့် အမိဘာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

အခန်း(၃)

ဖွဲ့စည်းပုံ

အခန်း(၄)

အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

အခန်း(၅)

အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်းနှင့် စည်းကမ်းချက်များ

အခန်း(၆)

ဖွဲ့စည်းပုံစည်းမျဉ်းအား ပြင်ဆင်ခြင်း

အခန်း(၇)

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ

အခန်း(၈)

အထွေအထွေ

အခန်း(၉)

ပါတီ၏ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ကဏ္ဍအလိုက် လုပ်ငန်းစဉ်များ

ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစိပါတီ ဖွဲ့စည်းပိုစည်းမျဉ်း

နိဒါန်း

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ချင်းနှင့် ဗမာပြည်မဂေါင်းဆောင် တို့သည် လွတ်လပ်ရေးအတူတက္ခ ရယူရန် အတွက် ပင်လုံစာချုပ်ကို သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးချုပ်ဆိုခဲ့သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်း ယနေ့အထိ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကို တည်ထောင်ရန် အစဉ်တစိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ပြည်ထောင်စုသားတိုင်းရင်းသားများ အားလုံးပိုင်ဆိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုကြိုးတည်ဆောက်ရေးကို နည်းလမ်းပေါင်းစုဖြင့် ချဉ်းကပ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ပြည်ထောင်စုအတွင်း ပြဿနာများစွာ ကြံ့တွေ့ ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုအတွင်း နှစ်ပေါင်းရည်ကြောစွာ အမြစ်တွယ်ဖြစ်တည်နေသော အရင်းခံပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစိပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးအတွက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော ပင်လုံစာချုပ်အပေါ် အခြေခံ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှသာလျှင် အောင်မြင်နိုင်မည်ဟု ယုံကြည်သည့်အလောက် ပြည်ထောင်စုသားတိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့သည် ပြည်ထောင်စုအကျိုး သယ်ပိုးရန်အတွက် “ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဒီမိုကရေစိပါတီ” ကို တည်ထောင်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)

ဦးတည်ချက်နှင့်ရည်ရွယ်ချက်

၁။ ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်

- (က) ဖက်ဒရယ်ပြည်ကောင်စုကြေား မြိုက်ငါးနှင့်ကြေား ပြည်ထောင်စုသားပျားတရာ်ပျော်တကြားရင်းနှီးချစ်ခင်စွာ ဆက်ဆံသွားရန်။
- (ခ) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် ထစ်မြေးလူ့ထာစွဲ့အဓရေးများကို အာမံခိုင်းဖြော်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကို စစ်မှန်သောဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကို စုပေါင်းထူထောင်ရန်။
- (ဂ) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအတွင်း မြိုက်ငါးနှင့်ကြေား လူမျိုးများအားလုံးအကြားတွင် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူညီမှုခြင်း စသည့် ဒီမိုကရေစိအခြေခံ သဘောတရားများ ထာဝရရှင်သန် ထွန်းကားနေစေရန်။
- (ဃ) တိုင်းရင်းသားအားလုံး၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ စာပေယဉ်ကျေးမှုနှင့် အခြားကဏ္ဍာ အသီးသီးတွင်လည်း တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (င) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မြိုက်ငါးနှင့်ကြေား လူမျိုးစုများအချင်းချင်း လေးစားမှု၊ ယုံကြည်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားကောင်းလာစေရန် ဆောင်ရွက်ပြီး ပြည်တွင်းပြိုမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသားပြန်လည်သုတေသနမြတ်ရေး၊ အမှန်တကကယ် ရရှိစားနိုင်အောင် ပြိုမ်းချမ်းသော နည်းလမ်းများဖြင့် အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်။
- (စ) ကမ္ဘာနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ရေးအတွက် တိုးတက်ခေတ်မိပြီး လွတ်လပ်သည့် ဈေးကွက်စီးပွားရေးနှစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (ဆ) လွတ်လပ်သော နိုင်ငံခြားရေးမှတ်ဒါဒေါ် အခြေခံလျက် ကမ္ဘာမြို့သားစုဝင်နိုင်ငံများနှင့် ပြိုမ်းချမ်းစွာ အတူတက္ခ ယုံ့တွဲနေထိုင်ပြီး တန်းတူရည်တူ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံသွားရန်။

အခန်း (၂)
အမည်၊ အလုံ၊ တံဆိပ်နှင့် အမိဘယ်ဖွင့်ဆိုချက်

၂။ အမည်

မြန်မာဘာသာဖြင့် "ညီညွှတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစိပါတီ" ဟု ခေါ်တွင်မည်။ အင်လိုင်ဘာသာဖြင့် "United Nationalities Democracy Party" ဟု ခေါ်တွင်မည်။

၃။ အလုံ၊ တံဆိပ်၊ ဆိုင်းဘုတ် နှင့် တံဆိပ်တုံးများ

(က) အလုံ

အလျား ၅ ပေ × အနဲ့ ၃ ပေ ဖြစ်ပါသည်။ အလုံ၏ နောက်ခံအရောင်မှာ အနီရောင်ဖြစ်သည်။ အလုံ၏ အလယ်တွင် အနက်ရောင်စက်ပိုင်းနှင့် ငြင်းစက်ပိုင်းအတွင်းတွင် အဖြူရောင်ပုလိန်နှစ်လက်ကို ကြက်ခြေခတ်ထားသည့် အမှတ်အသား ပါရှိသည်။ စက်ပိုင်းပတ်ပတ်လည်တွင် ကြယ်ဖြူရှစ်လုံး ပိုင်းရုံထားသည်။

(ခ) အလုံ၏ အမိဘယ် ဖွင့်ဆိုချက်

- (က) နောက်ခံအနီရောင်သည် ရုရှင်ခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသောအရောင်ဖြစ်သည်။
- (ဂ) အနက်ရောင်စက်ပိုင်းသည် လေးနက်တည်ကြည်ခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။
- (ဃ) အဖြူရောင်ဖြူရှစ်လုံးသည် သန့်ရှင်းခြင်း၊ ဖြူစင်ခြင်းနှင့် အများပြည်သူတို့အား ကိုယ်စားပြုခြင်းတို့အပြင် ပြည်ထောင်စု၏ ဘားရန်အန္တရာယ်အပေါင်းအား စုပေါင်းကာကွယ်မည့် သက်တဖြစ်သည်။
- (ဃ) အဖြူရောင်ကြယ်ရှစ်လုံးသည် ပြည်ထောင်စုအတွင်း နေထိုင်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးကြီး ရှစ်မျိုးအား ကိုယ်စားပြုသည်။

(ဂ) တံဆိပ်

အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်သည် အရွယ်အစားမှုအပ ပါတီ၏ အလုံအတိုင်းဖြစ်သည်။ အောက်ခြေတွင် မြန်မာစာလုံးဖြင့် "ညီညွှတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစိပါတီ" ဟု အလျားလိုက် ပါရှိသည်။

(b) ဆိုင်းဘုတ်

အလျား ၁၀ ပေ x အနံ ၆ ပေ (သို့မဟုတ်) အလျား ၅ ပေ x အနံ ၃ ပေ ရှိရမည်။ အောက်ခံအဖြူရောင် ဖြစ်သည်။ အထက်ဘက် အလယ်တည့်တည့်တွင် အချိုးကျ ပါတီအလုံအသေးပါရှိပြီး အောက်တွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် "ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစိပါတီ" ဟူသော အနေဖြင့်အောက်တွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် "UNITED NATIONALITIES DEMOCRACY PARTY" ဟူသော အနိရောင်စာလုံးနှင့် ငါးအောက်တွင် အိုလိပ်ဘာသာဖြင့် "UNITED NATIONALITIES DEMOCRACY PARTY" ဟူသော အနိရောင်စာလုံးတို့ ရေးသားထားသည်။ စာလုံးအားလုံး အလျားလိုက် အဖြောင့်ချည်းဖြစ်ပါသည်။

(c) တံဆိပ်တုံး

အစိုင်းဖြစ်ပြီး အပေါ်ဘက်ခြမ်းတွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် "ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဒီမိုကရေစိပါတီ" ဟု ပါရှိပြီး အောက်ဘက်ခြမ်းတွင် အိုလိပ်ဘာသာ "UNDP" ဟူသောစာသားဖြင့် ဂိုင်းပတ် ထားသည်။ အစိုင်း၏ အတွင်းစည်း အလယ်တည့်တည့်တွင် ကြက်ခြေတ်ပုဆိန်နှစ်လက် ပါရှိပြီး ဌာနချုပ်၊ ဌာနခွဲနှင့် မြို့နယ်များသည် မိမိတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ အမည်များကို ကြက်ခြေတ်ပုဆိန်နှစ်လက်၏ အောက်ခြေတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း (၃)

ဖွဲ့စည်းပုံ

၄။ ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ ဒီမိုကရေစိပါတီ ၆၇၇၈စည်းမှုမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- (က) နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ
- (ခ) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ
- (ဂ) ဗဟိုကော်မတီ
- (ဃ) တိုင်းဒေသကြီး အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ
- (င) ပြည်နယ်ရေးရာ အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ
- (စ) မြို့နယ် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ
- (ဆ) ရပ်ကွက်၊ ကျေးဇူးအုပ်စု အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ

ပါတီ၏ဖွဲ့စည်းပုံအဆင့်ဆင့်တွင် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်ပါဝင်မှ အနည်းဆုံး (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းစီ ပြည့်မီအောင် ကြိုးစားဖွဲ့စည်းရမည်။ လူငယ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၈) နှစ်နှင့် (၂၅) နှစ်ကြားကို ဆိုလိုသည်။

၅။ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ

- (က) ပါတီ၏ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံသည် အမြင့်ဆုံးအာကာပိုင်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ဤညီလာခံကို ဗဟိုကော်မတီက ခေါ်ယူရမည်။

(ခ) ညီလာခံကို (၃) နှစ်လျင်တစ်ခြိမ် ကျင်းပရမည်။

(ဂ) ညီလာခံ ခေါ်ယူခြင်း၊ ကျင်းပခြင်းနှင့် ညီလာခံ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုရမည်။

၆။ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ

- (က) ဖွဲ့စည်းခြင်း

(၁) ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များက ယင်းတို့အတဲ့မှ ၂၇ ဦးအား ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးကော်တင်နြောက်ပေးရမည်။

(၂) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ၂၇ ဦးသည် မိမိတို့ထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌဗုဏ် ခုတိယဉ်က္ခာဇ် (၁)(၂)၊ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး (၁) (၂)၊ စာရင်းစံမှူး၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ ဆက်ဆံရေးမှူးနှင့် သတေသနမှူး စသည်ဖြင့် အချင်းချင်း ရွေးကော်တင်နြောက်ပြီး တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။ ကျွန်ုပ်အလုပ်အမှုဆောင်များအား ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် တာဝန်ပေးရမည်။

(၃) တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်

(၁) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီသည် ပါတီတစ်ခုလုံး၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီသည် ပါတီ၏ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံက ချမှတ်ထားသော နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ်များ ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ ရွှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဗဟိုကော်မတီကိုယ်စား အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်ရာတွင် ဦးဆောင်မှုပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။

(၂) ညီလာခံတစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီသည် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ကိုယ်စားပြုဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းများကို ဦးဆောင်သွားရမည်။

(၃) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအတွင်း သဘောထားမတူ ကွဲပြားမှုရှိပါက ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၏ ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမဲ့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည်။

(၄) တိုင်းဒေသကြီးရုံးများနှင့် မြို့နယ်ရုံးများကို ဦးဆောင်မှုပေးရမည်။ ညွှန်ကြားမှုများပေးရမည်။ လိုအပ်သော အကူအညီကို ပေးအပ်ရမည်။

(၅) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတွင် တတ်သိပညာရှင်၊ လူထုအခြေခြားတက်ကြလှပ်ရားသူ၊ အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ်တို့ မြှေတစ္ဆေပါဝင်သော ဖွဲ့စည်းမှုအပါအဝင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် ရွေးကော်တင်နြောက်ခြင်း၊ အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပခြင်းနှင့် တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြုလာန်း ထားရမည်။ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုရမည်။

၇။ ဗဟိုကော်မတီ

- (က) ဖွံ့ဖည်းခြင်း

(၁) နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံသို့ တက်ရောက် ခွင့်ရသူ ကိုယ်စားလှယ်များက ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင် (၁၀၈) ဌီးအား အများစုဆန္ဒမြေပြင် ရွှေးကောက်ပေးရမည်။

(ခ) တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်

(၁) ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့အစည်းအဝေးကို တစ်နှစ်လျှင်အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ် သင့်လျှော့ရာဖြို့နယ်တွင် ကျင်းပရ မည်။ ကျင်းပရကြုံကြေးနှင့်စေရာကို ဗဟိုအလုပ်အပူဝဆာင်ထွဲ့က ထုံးဖြတ်ပေးရမည်။

(၂) ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးသည် အနီးဆုံးနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံက ချမှတ်ခဲ့သောလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဖော်ဆောင်ရန် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့အား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

- (၃) ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးသည် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ မကျင်းပနိုင်မီစပ်ကြား ညီလာခံကိုယ်စားဆောင်ရွက်သိသကဲ့သို့ တာဝန်ရှိသည်။
- (၄) ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးသည် အရေးကြီးသောဆုံးဖြတ်ချက်များအား အစည်းအဝေး တက်ရောက်သည့် ဗဟိုကော်မတီဝင် ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမြှဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည်။
- (၅) ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း၊ အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပခြင်းနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုပေးရမည်။

၈။ တိုင်းဒေသကြီးအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ

(က) ဖွဲ့စည်းခြင်း

- (၁) တိုင်းဒေသကြီးအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးရှိမြို့နယ်အသီးသီး မှ (၃၅) ဦးထက်မပို့သော ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။ ကော်မတီတွင် တိုင်းဒေသကြီး ရှိမြို့နယ်အား လုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်ရမည်။ ကော်မတီဝင်များသည် မိမိတို့ အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးများကို အချင်းချင်း ရွှေးချယ်တာဝန်ပေးရမည်။
- (ခ) တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်
- (၁) တိုင်းဒေသကြီးအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီသည် မိမိတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မြို့နယ်များကို စီမံခွိုင်းခြင်း၊ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အကူအညီပေးခြင်းများအတွက် ဦးဆောင်မှုပေးရမည်။
- (၂) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီနှင့် မြို့နယ်အမှုဆောင်ကော်မတီများအကြား ဆက်သွယ်မှု အဆင်ပြု ရွှေ့စွဲရန်နှင့် နိုင်ငံရေးဆုံးဖြတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြို့နယ်များအား ဦးဆောင်မှုပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (၃) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီသို့ ပုံမှန်အစီရင်ခံ တင်ပြရမည်။ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်များမှ ပေးပို့လာသော အစီရင်ခံစာများကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့သို့ အရှိန်နှင့်တစ်ပြီးညီ စုံစုံ စုံစုံစုံရမည်။
- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီးအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း၊ အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပခြင်းနှင့် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုပေးရမည်။

၉။ ပြည်နယ်ဝါရာရာ တလုပ်အမှုအသေးစိတ်ဖော်ဖော်

(က) ဖွဲ့စည်းခြင်း

- (၁) ပြည်နယ်ရေးရာအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို ပြည်နယ်များရှိမြို့နယ်များမှ (၂၁) ဦးထက်မပို့သော ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။ ကော်မတီကို ပြည်နယ်ကိုယ်စားပြုသော ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။ ကော်မတီဝင်များသည် မိမိတို့ အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးများကို အချင်းချင်း ရွှေးချယ်တာဝန်ပေးရမည်။
- (ခ) တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်
- (၁) ပြည်နယ်များနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စရပ်များကို ဦးဆောင်တာဝန်ရှိယူရမည်။
- (၂) ပြည်နယ်များမှ ပါတီဝင်များအား ဦးဆောင်မှုပေးရန်တာဝန်ရှိသည်။
- (၃) ပြည်နယ်များရှိ မဟာမိတ်ပါတီများနှင့် လက်တွဲပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (၄) ပြည်နယ်ရှိမြို့နယ်များတွင် လိုအပ်ပါက မြို့နယ်အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းပေး နိုင်သည်။
- (ဂ) ပြည်နယ်ရေးရာအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များ ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း၊ အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပခြင်းနှင့် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုပေးရမည်။

၁၀။ မြို့နယ် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ

(က) ဖွဲ့စည်းခြင်း

- (၁) မြို့နယ် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ အနည်းဆုံး (၉) ဦးမှ အများဆုံး (၂၁) ဦး ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (၂) မြို့နယ် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးများကို ရွှေးချယ် တာဝန်ပေးရမည်။
- (ခ) တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်
- (၁) ဗဟိုဌာနချုပ်နှင့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတို့မှ ပေးပို့လာသော ညွှန်ကြား ချက်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်နာအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၂) အမိကတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် မိမိမြို့နယ် အတွင်းရှိ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာများမှ အဖွဲ့ဝင်များကို စုစည်းခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ဗဟိုမှုချမှတ်ထားသော နိုင်ငံရေး သဘောထားများနှင့်လမ်းစဉ်များကို အဖွဲ့ဝင်များအား ရှင်းလင်းပြခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များ၏ တင်ပြချက်များကို ဌာနခွဲရုံးသို့ ဆောလျင်စွာ ဆက်လက်တင်ပြခြင်းများ ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၃) မိမိတို့ မြို့နယ် အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိစ္စရပ်များကို ရွှေးဦးစွာ ညွှန်နှင့်ဆုံးဖြတ်ပေးပြီး ဌာနခွဲနှင့် ဌာနချုပ်များသို့ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဆက်လက်တင်ပြရမည်။
- (၄) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့များကို ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်း၍ လိုအပ်သလို တာဝန် ပေးရ မည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အဖွဲ့များထံမှ အစီရင်ခံချက်များကို ဌာနခွဲနှင့် ဌာနချုပ်ထံသို့ စဉ်ဆက်မပြတ် အစီရင်ခံရ မည်။
- (၅) မြို့နယ် အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များ ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း၊ အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပခြင်းနှင့် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြု ပေးရမည်။

၁၁။ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ

(က) ဖွဲ့စည်းခြင်း

- (၁) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ အနည်းဆုံး (၉) ဦးမှ အများဆုံး (၂၁) ဦး ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (၂) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များသည် မိမိတို့အထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးများကို ရွှေးချယ်တာဝန်ပေးရမည်။
- (ခ) တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်
- (၁) မြို့နယ် အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီမှုတာဆင့် ပေးပို့လာသော ဗဟိုဌာနချုပ်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၏ ညွှန်ကြားချက်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၂) မိမိရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ပြည်သူတို့၏ အရေးကိစ္စများကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (၃) ပါတီ၏စည်းရုံးရေးနှင့် လူထုဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကို ပါတီ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဦးတည်ချက်များနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (၄) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များ ရွှေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း၊ အစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပခြင်းနှင့် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရမည်။ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြု ပေးရမည်။

အခန်း(၄)
အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

၁၂။ အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း

- (က) နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၊ ဗဟိုကော်မတီ၊ တိုင်းဒေသကြီးအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၊ ပြည်နယ်ရေးရာအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ၊ မြို့နယ်အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ နှင့် ရပ်ကွက်၊ ကျေးဇားရုံအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ အစည်းအဝေးများတွင် အစည်းအဝေးတက်ရောက်ခွင့်ရှိသူ စုစုပေါင်း၏ ထက်ဝက်ကျော် တက်ရောက်ပါက အစည်းအဝေး အထူးဖြတ်ချက် ချမှတ် အတည်ပြုနိုင်သည်။
- (ခ) အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်လာသူများ၏ ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမဲ့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ် အတည်ပြုနိုင်သည်။
- (ဂ) ပါတီဥက္ကဋ္ဌသည် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ အစည်းအဝေးကို လိုအပ်သလို ခေါ်ယူ ကျင်းပနိုင်သည်။ ထူးခြားသည့် အခြေအနေကြောင့် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ အစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူကျင်းပရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆပါက ဥက္ကဋ္ဌ (သို့) ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ငါးဦးထက်မန်ည်း၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ခေါ်ယူနိုင်သည်။
- (ဃ) ညီလာခံကျင်းပရန် လိုအပ်သည်ဟု ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်လျှင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ (သို့) အထွေထွေအတွင်းရေးများက ညီလာခံဖြစ်မြောက်စေရန် တာဝန်ယူ ပိတ်ခေါ်ကျင်းပရမည်။

အခန်း(၅)
အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်းနှင့် စည်းကမ်းချက်များ

၁၃။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ နှုတ်ထွက်ခြင်း၊ ထုတ်ပယ်ခြင်း

- (က) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသား ဖြစ်ရမည်။
- (ခ) အသက် (၁၈) နှစ် ပြည်ပြီးသူတိုင်းကျား/မ မရွေး မည်သူမဆို ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့သော သာသနာဝန်ထမ်းမဖြစ်စေရ။
- (ဂ) ပါတီစည်းကမ်းကို ကျူးဗျားလွန်ဖောက်ဖျက်သူ မဖြစ်စေရ။ ရူးသွပ် စိတ်မနှုန်းသူ မဖြစ်စေရ။
- (ဃ) ပါတီ၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို နားလည် သဘောပေါက်ပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးသူ ဖြစ်ရမည်။
- (င) နိုင်ငံရေးပါတီတည်ထောင်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေပါ ပါတီဝင်ဖြစ်ခွင့်ရှိသူ အရည်အချင်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း၊ ကွယ်လွန် ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရန် လုံးဝက်ခဲသည့် အခြေအနေနှင့် နေရာအသမ်းဆုံးများသို့ ရောက်ရှိသူများခြင်းများ၊ ရှိခဲ့လျှင် ပါတီဝင်အဖြစ်မှ အလိုအလျောက် နှုတ်ထွက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။
- (စ) အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်လိုလျှင် မိမိဆန္ဒအရ နှုတ်ထွက်ခွင့်ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီ တည်ထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေပါ ပါတီဝင်ဖြစ်ခွင့်ရှိသူ အရည်အချင်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်း၊ ကွယ်လွန် ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရန် လုံးဝက်ခဲသည့် အခြေအနေနှင့် နေရာအသမ်းဆုံးများသို့ ရောက်ရှိသူများခြင်းများ၊ ရှိခဲ့လျှင် ပါတီဝင်အဖြစ်မှ အလိုအလျောက် နှုတ်ထွက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။
- (ဆ) အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးသည် ပါတီ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း အထောက် အထားများ တွေ့ရှုပါက မြို့နယ်အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီက အဖွဲ့ဖွဲ့၊ စုစုပေါင်းစုစုပေါ်ပြီး အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင် သုံးပုံနှစ်ပုံကျော်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် တာဝန်မှုရပ်စုရန်၊ အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှ ဆုံးငံးငံရန်၊ ရပ်စုရန်နှင့် ထုတ်ပယ်ရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ ထို့ဆုံးဖြတ်ချက်အား ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌသို့ အတည်ပြုချက် ရယူရမည်။ ဖောက်ဖျက်သူသည် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ပါက ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ သုံးပုံနှစ်ပုံကျော် သဘောတူညီမှု ဖြင့် ဆုံးဖြတ်အတည်ပြုရမည်။

၁၄။ အဖွဲ့ဝင်တိုင်း လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များ

- (က) အဖွဲ့ဝင်တိုင်းသည် ပါတီ၏ မူဝါဒ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ခ) ပါတီက ပေးအပ်သောတာဝန်များကို ကျေပွဲနှစ်ဦးထမ်းဆောင်ရမည်။

- (က) ပါတီက သတ်မှတ်ထားသော ဝင်ကြေး၊ လစဉ်ကြေးများကို မပျက်မကွက် ပေးဆောင် ရမည်။
- (ခု) နိုင်ငံတော်က ချမှတ်ထားသော ဥပဒေများကို လေးစားလိုက်နာရမည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို အတတ် နိုင်ဆုံး လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) ပါတီ၏ အမည် နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေမည် အပြုအမှု၊ အပြောအဆို၊ အရေးအသားများကို ရှောင်ကြုံ ရမည်။
- (ဃ) အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း လူပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ ဂိုဏ်းကဏ္ဍစွဲ များဖြင့် အပ်စွဲခြင်းများကို ရှောင်ကြုံရမည်။
- (ဃဃ) ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဒီမိုက်ရေးနည်းကျကျ အများသဘောတူ ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ချမှတ်ပြီးသည် ဆုံးဖြတ် ချက်များကိုလည်း လေးစားလိုက်နာရမည်။
- (၅) ပါတီ၏ အမည်နာမကို အသုံးပြု၍ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရှုခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ရ။
- (၆) ပါတီ၏ အမှတ်တံဆိပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါတီ၏ အလုံကိုသော်လည်းကောင်း မိမိကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးစွဲခြင်း မရှိစေရ။
- (၇) ပါတီက ပေးအပ်သော တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အလွှာသုံးစား မပြုလုပ်ရ။
- (၈) ပါတီ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အတွင်းရေးများကို ပါတီဝင်မဟုတ်သော အခြားသူတစ်ပါးအား ပြောကြား ခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်း မရှိစေရ။

အခန်း(၆)

ဗုံးစွဲးပုံစည်းမျဉ်းအားပြင်ဆင်ခြင်း

၁၅။ ဗုံးစွဲးပုံစည်းမျဉ်းပြင်ဆင်ခြင်း

နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာညီလာခံ မကျင်းပနိုင်သေးမို့စိပ်ကြား ဤဗုံးစွဲးစွဲးပုံစည်းမျဉ်းအား ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ပါက ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအစည်းအဝေးက ကော်မတီဝင်များ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံဆန္ဒမဲဖြင့် ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ ပြင်ဆင်ချက်ကို အနီးဆုံး ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် တင်ပြအတည်ပြုချက် ရယူရမည်။ ဗဟိုကော်မတီ အစည်းအဝေးတွင် အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများ၏ ထက်ဝက်ကျော် ဆန္ဒမဲဖြင့် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်နိုင်သည်။ ယင်းပြင်ဆင်ချက်ကို အနီးဆုံးညီလာခံတွင် အတည်ပြုချက် ရယူရမည်။ ညီလာခံ ကျင်းပသောကာလဖြစ်ပါက ညီလာခံတက်ရောက်သူများ၏ ထက်ဝက်ကျော်ဆန္ဒမဲ ဖြင့် ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

အခန်း(၇)

ဘဏ္ဍာရေးဆုံးရာ

၁၆။ ပါတီရန်ပုံငွေ

- (က) ရန်ပုံငွေသုံးစွဲခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်ပေးရမည်။ သတ်မှတ်ချက်သည် အများ၏ ငွေကြေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် လိုက်လျော့ညီတွေ ရှိရမည်။
- (ခ) အလူဗုံခြင်း၊ ကောက်ခြင်း၊ အခြားသတ်မှတ်ချက်များ (အဖွဲ့ဝင်ကြေး စသည့်)မှ ရရှိငွေများကို စာရင်းကိုင် မှ စနစ်တကျ စာရင်းပြုစုထားရမည်။ အဖွဲ့ချုပ် စာရင်းစစ်မှုဗုံး၏ ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်းကို ခံယူရမည်။ လိုအပ်ပါက ပြင်ပစာရင်းစစ်အဖွဲ့များ၏ စစ်ဆေးခြင်းကိုပါ ခနိုင်ရန် ပြင်ဆင်ထားရမည်။
- (ဂ) ပါတီ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာမှုပါဒ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ကို ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီက ရေးဆွဲ၍ ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုရမည်။

အခန်း(၈)

အထွေအထွေ

၁၇။ အနောက်အဖွဲ့က်းသော ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး၊ နိုင်ငံ၏ ဖုံးဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းလက်တွဲကာ ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁၈။ ရည်ရွယ်ချက်ချင်းတူညီသော မူဝါဒချင်းတူညီသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁၉။ ပါတီအား မူဝါဒအခြေပြုသောပါတီအဖြစ် တည်ဆောက်သွားမည်။

၂၀။ ပါတီအား စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ဦးဆောင်ကာ ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ပြည်နယ်အခြေစိုက်ပါတီများနှင့်လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားမည်။

ပါတီ၏မှတ်၏၊ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းစဉ်များ

I. ပါတီ၏မှတ်၏

- (က) လွတ်လပ်မြှုတသော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို အတူတကွ တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သော သမိုင်းဝင် ပင်လုံစာချုပ်၊ ပင်လုံကတိကဝတ်နှင့် ပင်လုံမှု တို့အပေါ်တွင် အခြေခံသည်။
- (ခ) ဒီမိုကရေးနှင့် အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်တို့ကို အာမခံသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ကိုတည်ဆောက်မည်။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်း အပြန်အလှန်အသိအမှတ်ပြုလေးစားမှု၊ ချုပ်ကြည်ရှင်းပင်းမှု၊ သွေးစည်းညီညွတ်မှုတို့ကို တည်ဆောက်ပြီး ပြိုမ်းချမ်းစွာဖြင့် အေးအတူပူအမျှ အတူတကွ ယဉ်တွဲနေထိုင်ရေးကို အခြေခံသည်။
- (ဃ) ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဘာသာစကား၊ စာပေ၊ ရီးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမည်။
- (င) ရေရှည်တည်တဲ့သော ပြိုမ်းချမ်းရေးကို အတူတကွ တည်ဆောက်ပြီး အာဏာရှင်စနစ်ချုပ်ပြိုမ်းရေး၊ မဟာလူမျိုးကြီးဝါဒ ချုပ်ပြိုမ်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေးစနစ် ရှင်သန့်ဖြူးရေးတို့အတွက် ပိုင်းဝန်းကြီးပမ်းမည်။
- (စ) ပြည်ထောင်စု၏ ပဋိပက္ခများနှင့်ပြဿနာများအပေါ် ဖြေရှင်းရာတွင် ပြည်သူလူထု၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို အလေးပေး ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စစ်ရေးနည်းလမ်းကို အသုံးမပြုဘဲ နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းသွားမည်။
- (ဆ) ရည်ရွယ်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျားမတန်းတူညီမျှရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကို အစဉ်တစိုက် လေးစားလိုက်နာခြင်းကို အခြေခံသည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် လူငယ်များပိုမိုပါဝင်လာရေးကို အလေးထားဆောင်ရွက်မည်။
- (ဇ) အထက်ပါအခြေခံမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှာ တန်းတူညီမျှ၊ တရားများတူညီများဖြင့် အခြေဖြောင်သွားမည်။

II. ပါတီလုပ်ငန်းစဉ်

- (က) ဒီမိုကရေးနှင့်အချင်းအရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်အပြည့်အဝရှိသည့် စစ်မှန်သော ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်သွားရန်။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မြိုတင်းနေထိုင်ကြသော တိုင်းရင်းသားအားလုံး ညီရင်းအစ်ကိုသဖွယ်စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို တည်ဆောက်သွားရန်။
- (ဂ) တိုင်းရင်းသားအားလုံးတို့သည် ကိုယ်ကြော်ကိုယ်ဖန်တီးပိုင်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာရေးသားခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာစည်းရုံးဟောပြောခွင့်စသော လူမှုအခွင့်အရေးများနှင့် ကမ္မားကုလသမဂ္ဂပဋိဉာဏ်စာတမ်းပါ လူအခွင့်အရေးစံနှုန်းများကို တန်းတူရည်တူ ရရှိခံစားနိုင်စေရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (ဃ) ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ဥပဒေက ခွင့်ပြုထားသောခံစားခွင့်များ အားလုံးကို အပြည့်အဝ ရရှိခံစားနိုင်ရန်၊ ဥပဒေ၏အကာအကွယ်ကို အပြည့်အဝ ရရှိခံစားနိုင်ရန်နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးသော အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်စေရေးကြိုးစားဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (င) ရည်ရွယ်ချက်ချင်း၊ မှတ်၏ချင်း တူညီသည်ပါတီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းလက်တွဲ ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (စ) ပြည်နယ်အခြေစိုက်ပါတီများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးညီနှင့်ကာလက်တွဲဆောင်ရွက်သွားရန်။

၃။ ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းစဉ်များ

(က) နိုင်ငံရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ဖက်ဒရယ်စနစ်နှင့်ပါတီစုံမြိုကရေစိနိုင်ငံရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးမည်။ ဖက်ဒရယ်ဒီမြိုကရေစိ ပြည်ထောင်စု တည်ထောင်ရေးနှင့် အခြေခံလူအခွင့်ရေးများအားလုံး အပြည့်အဝရရှိစေရန် ကြိုးပမ်းသွားမည်။
- (၂) မြိုင်းချမ်းသော နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းဖြင့် ပြည်တွင်းမြိုင်းချမ်းရေးကို တည်ဆောက်ရန်နှင့် အမျိုးသား ပုဂ္ဂန်းဟူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြော်နှင့်အပြည့်အဝရှိသော စစ်မှုန်းသော ပြည်ထောင်စုကို ထူထောင်မည်။
- (၃) ကျော်းမြောင်းသော လူမျိုးကြီးဝါဒ၊ လူမျိုးရေးဝါဒများ မပေါ်ပေါက်စေရန်နှင့် အာကာရှင်စနစ်များ မပေါ်ပေါက်စေရန် ကြိုးပမ်းကာကွယ်သွားမည်။
- (၄) ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ် (၃၀) ရာခိုင်နှုန်းစီ ပါဝင်ရေး ဦးတည်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၅) အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်သွားမည်။
- (၆) စုပေါင်းခေါင်းဆောင်မှု၊ စုပေါင်းတာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုတို့ဖြင့် ပါတီအရေးနှင့် နိုင်ငံအရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ် များကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၇) လူပုဂ္ဂိုလ်ကို အခြေပြုသောပါတီအစား မူဝါဒကို အခြေပြုသည့်ပါတီအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူကို အလုပ်အကျွေးပြုသော ပြည်သူအကျိုးကိုဥုးတည်သော စည်းစနစ်ကျသည့်အဖွဲ့ အစည်းပုံစံဖြစ်ရေး ပါတီကိုတည်ဆောက်သွားမည်။
- (၈) ပြည်ထောင်စုအတွင်းမြိုတင်းနေထိုင်သော နိုင်ငံသားများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအရေးတွင် ဦးဆောင်သည့်အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၉) တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများပြည်နယ်အစိုးရများနှင့် ဒေသနှုန်းရအစိုးရများ အားကောင်းမောင်းသန် ဖြစ်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ခ) နိုင်ငံခြားရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) လွှတ်လပ်သောနိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒကို အခြေခံလျက် ကမ္ဘာမြိုက်သားစုဝင်နိုင်ငံများနှင့် မြိုင်းချမ်းစွာ အတူယူဉ်တွဲနေထိုင်ပြီး တန်းတူရည်တူ ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံသွားမည်။
- (၂) နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြားရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာဘဏ်နှင့် အခြားဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများတွင် ကမ္ဘာမြိုက်သားစုဝင်အဖြစ် ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုကို အားပေးမည်။
- (၃) ကမ္ဘာအင်အားကြီးနိုင်ငံများ၊ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများကို သဟာတာဖြစ်စွာ ဆက်ဆံသွားသည်။
- (၄) ဓာတ်ကာလနှင့်လျှော်ညီသော နိုင်ငံတကာမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲလျက် မိမိနိုင်ငံအတွက် အကျိုးရှိနိုင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို အားပေးဆောင်ရွက်သွားမည်။

(ဂ) စီးပွားရေးနှင့်ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) လွှတ်လပ်တည်ပြိုးလူမှုရေးတရားမှုတူမှုကို အခြေခံသော တစ်နိုင်ငံလုံး တပြေးညီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုဥုးတည်သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို တည်ဆောက်သွားမည်။
- (၂) ဖက်ဒရယ်ဒီမြိုကရေစိစနစ်နှင့် လျှော်ညီသည့် ပြည်တွင်းပြည့်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်၊ ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်၊ လွှတ်လပ်စွာ ကုန်စည်ထဲတ်လုပ်ခွင့်၊ သွင်းကုန်ထဲတ်ကုန်များကို လွှတ်လပ်စွာ သွင်းထဲတ်ခွင့်၊ လွှတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့်စသော ပုဂ္ဂလိကပိုင်၊ ဖက်စပ်ပိုင်၊ သမဝါယမပိုင် စီးပွားရေးစနစ်ကို အခြေခံပြီး စီးပွားရေးဈေးကွက်များ တည်ရှိနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၃) ပြည်သူအများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ပစ်ပယ်ပြီး လူတစ်စုံ၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ဦးစားပေးသည့် စနစ်နှင့် ဥပဒေများ မပေါ်ပေါက်စေရန် ကာကွယ်သွားမည်။
- (၄) တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်ပုံးသည် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ တန်းတူညီမြှုစွာ ရရှိခဲ့စား လုပ်ကိုင်ခွင့်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

- (၅) စီးပွားရေးမြို့ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ
ဖြန့်ဝေပေးနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းမည်။

(၆) ပြည်ထောင်စုစီးပွားရေး၏ အခြေခံလူတန်းစားဖြစ်သော တောင်သူလယ်သမားများအား လယ်ယာမြှုပ်နည်းလုပ်ရန်၊ မိမိစိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံများကို မိမိသဘောအလျောက် ရောင်းချရတွင် အကျိုးခံစားခွင့် အပြည့်အဝရရှိစေမည့် နည်းလမ်းများကို ဖော်ဆောင်ပေးရန်၊ လယ်ယာမြှုပ်အတွက် သွင်းအားစုများ
လုပ်လောက်စွာ ရရှိသုံးစွဲနိုင်စေရေး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်၊ လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား
သို့လျောင်ခွင့်ရရှိရန်၊ တောင်သူလယ်သမားထုအတွင်း အထူးသဖြင့် ဝေးလံခေါင်သီးသောအေသရှိ တောင်သူ
လယ်သမားများကို ခေတ်စိမ့်နည်းပညာများ လက်လှမ်းမိရေး ဆောင်ရွက်မည့်အပြင်၊ အလုပ်သမားလူတန်း
စားများအတွက် အပြည့်ပြည် ဆိုင်ရာအလုပ်သမားများအဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသော ရပိုင်ခွင့်နှင့်တာဝန်များ
ကိုရရှိခံစားနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၇) စီးပွားရေးဆိုင်ရာမှုဝါဒများချမှတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း
ကောင်း တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များ သာကူးညီမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးကို ဦးတည်ကြီးပမ်းဆောင်
ရွက်သွားမည်။

(၈) အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ခွဲဝေမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ သဘာဝသယံဇာတ
စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် ခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဖက်ဒရယ်စနစ်မှုဝါဒ
များကို ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၃) ပသာရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ပညာရေးသည် နိုင်ငံတော်၏ အရေးအကြီးဆုံး ဦးစားပေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဟူသော ခံယဉ်ချက်ဖြင့် ခေတ်မိမြို့
လက်တွေ၊ အသုံးချနိုင်သော ပညာရေးစနစ်ကို ဦးတည်ဖောင်သွားမည်။

(၂) ပညာရေးဆိုင်ရာမှတ်များချုပ်မှတ်ရာတွင် အနာဂတ် ကာလအတွက် အာမခံချက် ပေးနိုင်သော ပညာရေး
စနစ်များ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပညာရေးလောကအကြောင်း ကျမ်းကျင်နှုန်းစပ်သူများ
ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပါဝင်သော ပညာရှင်အဖွဲ့များနှင့် လက်တွဲပူးပေါင်းချုပ်တ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်
သွားမည်။

(၃) နိုင်သားတိုင်း စာတတ်မြောက်ရန် ရည်မှန်းလျက် မသင့်မနေရ မူလတန်းပညာရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံး
နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၄) လူထွေ့ထောဂါးကို အမြှေခံသည့် ဖက်ဒရ်ရယ်ဒီမိုက္ဂနေ့ ပညာရေးရန် ဖြစ်ပါမည်။

(၅) ဖက်ဒရ်ပညာရေးစနစ်၊ ဗဟိုဘာသာစကားသင်ကြားသောစနစ်နှင့် မိခင်ဘာသာစကား အခြေခြား
ပညာရေးစနစ်တို့ကို ဦးတည်သော ပညာသင်ကြားမှုစနစ်ဖြစ်လာရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၆) သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအလိုက် တိုင်းရင်းသားဘာသာစာပေနှင့်စကားများကို သင်ကြားခွင့်ရရှိစေရေး
ဆောင်ရွက်မည့်အပြင် လိုအပ်သောကူညီထောက်ပံ့မှုများ ရရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်မည်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး
များ၏ အမျိုးသားပညာရေးကျောင်းများကို တရားဝင် ပို့တည်ခွင့် ရရှိစေရမည်။

(၇) ဝေးလံခေါင်သီသော ပြည်နယ်နှင့် နယ်စပ်ဒေသများတွင် နေထိုင်သောသူများအား ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်
၍ တန်းတူညီမှုစွာ လက်လှမ်းမိနိုင်ရေး ကြိုးစားကာ တစ်နှင့်ငဲ့ တစ်ပြီးညီ ပညာရေး ဖြစ်ပေါ်လာရေး
ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၈) ပညာရေးဝန်ထမ်းများကို လုပ်လေစာများ ပေးနိုင်ရန်နှင့် နောင်ရေးအတွက်
လုပ်လောက်သော ပင်စင်လစာထောက်ပံ့ငွေများ ရရှိရန် ဆောင်ရွက်မည်။

(၉) အခြေခံပညာရေးကို မူလတန်းမှ အထက်တန်းအောက်အဆင့်အထိ အခမဲ့မသင်မနေရ ပညာရေးစနစ်
ထားရှုပြီး အထက်တန်းအထက်အဆင့် ပညာရေးစနစ်ကို အခမဲ့ပညာရေးစနစ်ဖြစ်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်
သွားမည်။

- (၁၀) မသန့်စွမ်းသူများ၊ ဆင်းရဲနှစ်မီးပါးသူများ၊ ပညာရေးလက်လှမ်းမမြို့သူများ၊ သင်ယူမှုအခက်အခဲ ရှိသူများ အတွက် လူတိုင်းအကျိုးဝင် (Inclusive) ပညာရေးမှုဝါဒများကို ချမှတ် ကျင့်သုံးနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းသွားမည်။
- (၁၁) တိုင်းရင်းသားအသေများမှ လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ပညာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို အသိအမှတ်ပြုပြီး လိုအပ်သောအကူအညီများရရှိရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၁) ကျန်းမာရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) အလုံးစုံသောကျန်းမာရေးစောင့်ရောက်မှု (Universal Health Coverage) သည် ကျန်းမာရေးစနစ်၏ အဓိကမှုအဖြစ်စုံယူပြီး နိုင်ငံသားတိုင်းကို အခြေခံလူအခွင့်အရေးများ အာမခံချက်ပေးသော ပဏာမ ကျန်းမာရေးစောင့်ရောက်မှုနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရောက်မှုကို ဖော်ဆောင်မည်။
- (၂) နိုင်ငံသားတိုင်းအပေါ် တန်းတူညီများ (Equality) ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်း၊ ဖေးမကူညီမှု (Equity) နှင့် လူအခွင့်အရေးကို ရှေးရှုသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရောက်မှုကို ဖော်ဆောင်မည်။
- (၃) အမျိုးသား ကျန်းမာရေးမှုဝါဒ ရေးဆွဲရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပြည်နယ်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုရှိရမည်။
- (၄) ကျန်းမာသန့်စွမ်းပြီး နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် အမျိုးသားကျန်းမာရေး စီမံချက်များရေးဆွဲပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရောက်မှုပေးခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဦးစီးစားပေး ဆောင်ရွက်မည်။
- (၅) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးအတွက် ဆရာဝန်နှင့် သူနာပြုများ လုံလောက်စွာ ထားရှိနိုင်ရေးအပြင် ကုသမှာ ပညာပေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်း ထူထောင်မှု၊ ကပ်ရောဂါ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု၊ လိုအပ်နေသော ခေတ်မီဆေးဝါးများ အလုံအလောက် အရန်သင့် ရရှိစေနိုင်ရေး မှုဝါဒချမှတ် ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၆) ကျွမ်းကျင်သော ဆရာဝန်၊ ကျန်းမာရေးများ၊ သူနာပြုများ လုံလောက်စွာ မွေးထုတ်ပေးနိုင်သော အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များ ထူထောင်လျက် သင်ကြားတတ်မြောက်လာသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို မျှတော်သော လုပ်ခလစာများဖြင့် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၇) အမျိုးသားကျန်းမာရေးအတွက် နိုင်ငံလုံးအနဲ့ အားကစားနည်းမျိုးစုံကို လူငယ်ရေး စီတိဝင်စားလာရေးနှင့် နောက်ကျကျနှုန်းနေသော အားကစားကဏ္ဍကို ပြန်လည်ဖြောင့်တင်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မည်။
- (၈) တိုင်းရင်းသားအသေများမှ လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို အသိအမှတ်ပြုပြီး လိုအပ်သောအကူအညီများရရှိရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၂) လူမှုရေးကဏ္ဍလုပ်ငန်းစဉ်များ

- (၁) ပြည်သူတို့၏လူမှုဘဝ သက်သာချောင်ချိရေး၊ လုံခြုံရေး၊ အာမခံချက်ရှိရေး လုပ်ငန်းများကို အစိုးရအဖွဲ့နှင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့်သော် လည်းကောင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၂) စာပေ၊ ဂိတ်၊ ရုပ်ရှင်၊ သဘင်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကဏ္ဍများ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးစေရန် သမဂ္ဂများ၊ အစည်း အရုံးများ ထူထောင်ခွင့်ပြုပြီး ဥပဒေနှင့်အညီလွှတ်လပ်စွာ ဖန်တီးလုပ်ဆောင်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက် မည်။
- (၃) ဆင်းရဲမြတ်တော် ပပျောက်ရေး၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက်ရေး၊ လူကုန်ကူးမှု ပပျောက်ရေး၊ ကလေးသုကယ်များအား ဥပဒေနှင့်အညီစောင့်ရောက်ရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး၊ လူမှုအထောက်အကူပြုအဖွဲ့များဖြင့် ကူညီပေးရေးစသည့် လူမှုရေးကဏ္ဍများကို အားပေးဖြင့်တင်သွားမည်။
- (၄) အမျိုးသမီးများ၏ လူနေမှုဘဝ မြှင့်မားလာစေရန်နှင့် ငွေးတို့၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို ကာကွယ် စောင့်ရောက်သွားနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မည်။
- (၅) အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအခြေပြုအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ခိုင်မာအားကောင်းလာရေး မှုဝါဒချမှတ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။